

Historieprojektet Statare, häxa kung- skeppare, nunna vikingapung.

Först vill vi sända ett stort tack för pengarna som kunde göra det möjligt att uppleva historiens vingslag. Vi har jobbat med filosofin att uppleva med hela kroppen och alla sinnen både i skolan och på våra resor. Vår utgångspunkt har varit ett jämförelseperspektiv genom historien, fattig-rik, kvinnor-män, stads-landsbygd.

Så här har vår resa gått till.

Vi började i 1900-talets början med en skoldag för 100år sedan. Där alla var utklädda och klassrummet omgjort till gammal stil. Pojk och flickled utanför där lärarinnan tittade strängt på naglarna på de smutsiga och milt på barnen med äpple i handen. Åke (en utklädd lärare) kom den dagen försent och fick lida dåtidens straff. Åke tillhörde de fattigas skara och var hårt utsatt av lärarinnan denna dag.

Under 1800-talets mitt var emigrationen stor och Amerikakoffertarna fyllda till bredden. Här släpande vi tillsammans en stor tung kista där alla fick ta del av vad man kunde behöva när man flyttade till Amerika. Gamla byggnadsyxor, kardor, rakknivar, fiskedrag och salt var en del av det barnen denna dag fick ta del av, känna och pröva.

Vår första resa bar av mot historiska museet i Stockholm. Där vi upplevde tidslinjen 1000år i Sverige. Vandrigen var på egen hand med fokus på att hitta föremål och personer som skapade vissa känslor hos barnen. Efterarbetet hemma var bla att skriva dikter om sitt besök, vilket kom att bli följande: (av elev år 5.)

Den sorgsna Jesus som hänger i salen

Och den glada Margareta på den stora balen

Tillsammans blir dom överlägsen historia

Och båda har dom en gyllene gloria.

Alla hundratalen nämns

Och en del av talen dom bränns.

1900talet har både kärlek och sorg

Som tex: tennisens Björn Borg.

2000talet är överlägset bäst

men 1990 talet kommer näst.

I 700talets Sverige hände det mycket, slutet på stormaktstiden, hattar och mössor hade under en tid makten och Gustav III höll maskeradbäl på kungliga operan. Nu skulle det bli maskeradbäl à la Floda. Barnen gjorde egna masker, prövade att dansa 1700-tals danser och fick små kryptiska inbjudningar och brev innan själva dagen. Barnen möts upp av Eva Ekeblad en kvinna i hög vit peruk, den första kvinnan i vetenskapsakademien. Väl på maskeradbälen har vi en berättarteater med musik i bakgrunden. Några blir utsedda till att höra till de svartmaskerade männen som sluter upp kring Gustav III och när kodordet ”God afton vackra mask” sägs så skjuts Gustav III av Ankarström (en utklädd lärare). Barnen blev direkt därefter journalister som ska berätta för folket vad som hänt. Så här var löpet och tidningsartiklarna dagen efter.

Stormaktstidens Sverige en kall tid med krig och häxprocesser, tog vi del av utifrån filmens kraft, om snapphanar och häxstraff.

Då var det dags för vår andra resa till Nyköpingshus. Hertig Karl var bortrest och hovfolket roande sig och åt middag utan sin kung. Ett mycket uppskattat besök där vi klädda i 1500-talskläder tog del av rang och orättvisor. När kungen är borta passade naturligtvis hovfolket på att roa, prata och skvallra lite extra. Så här kunde en dagboksanteckning se ut. (Efterarbete dagen efter, elev år 6)

5 april 1592

Den här dagen har varit upp och ner, hit och dit och väldigt mycket skvaller. Jag anar kärlek mellan en av jungfrurna och falkfångaren. När jag bytte gardiner hittade jag dom bakom gardinerna. Falkfångaren hade läppstift i ansiktet. Det är flera på slottet som sett dom tillsammans andra dagar. Alla är lata då konungen är borta, dom flesta sitter nere hos badstugekarlen. Det är bara den där hovmästarinnan som hela tiden säger att vi ska utföra hennes uppgifter. Jag tycker verkligen inte om den där SATMARAN. Om kungen skulle få veta skulle han bli arg så att det rök ur öronen på honom. Nu måste jag sova inför alla sysslor imorgon.

I sjukdomens och medicinernas tecken. Vi tillbringade en förmiddag med att ”koka ihop” våra egna huskurer. Vitlökssirap mot förkylning, honung lagd på kålrot, vilket blir hostmedicin och riven pepparrot mot nästöppta. Bra mycket bättre än träckmedicinerna som användes förr i tiden. Det roligast var nog att det stank vitlök i hela skolan i en veckas tid.

Fortlöpande under hela projektet har alla gjort sin egen forskning med nedslag i fyra olika tidsepoker och även där haft ett jämförande perspektiv. Det har varit bostäder, kläder, sjukdomar, högtider, vapen mm.

Slutligen har vi kommit fram till Vikingatiden och besöket på Birka. Resan dit var lång, men mycket spännande, väl framme på Birka togs vi emot av Sofia vår guide som visade oss runt, bland gravfält, den svarta jorden och försvarsmurar. En fantastisk upplevelse med sol, historisk miljö och mycket kunskap med oss tillbaka i ryggsäcken.

Åter igen ett stort tack för att vi har kunnat bygga stora delar av vår historieundervisning utanför skolans väggar i autentiska miljöer.

